15/01/2021

Μία καταπληκτική Έκδοση για μαθητές: «Δύο Φορές Το ‘21…»

/ Νέοι και Εκκλησία

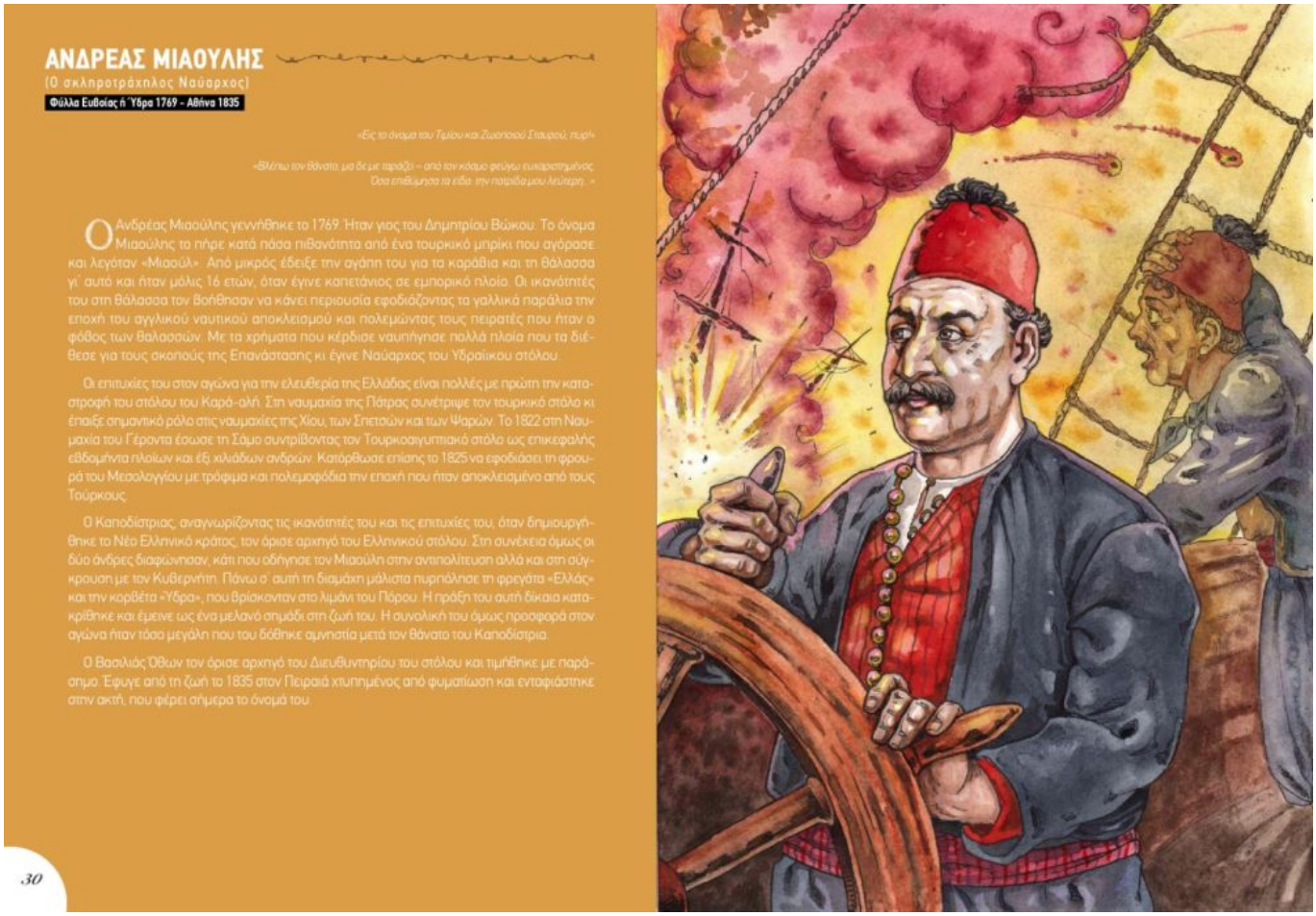

Κυκλοφόρησε από την Ιερά Μητρόπολη Λαρίσης και Τυρνάβου σε συνεργασία με τις Εκδόσεις «Εν πλώ» το αφιερωματικό βιβλίο για την συμπλήρωση 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση, με τίτλο: «Δύο φορές το ‘21… 21 ήρωες και 21 ηρωίδες της Ελληνικής Επανάστασης του 1821».

Το βιβλίο αυτό, το οποίο **απευθύνεται στους μαθητές και στις μαθήτριες όλων των βαθμίδων της εκπαιδεύσεως,** είναι ένας μικρός φόρος τιμής σ’ αυτούς τους ήρωες και τις ηρωίδες που αγωνίστηκαν για να απολαμβάνουμε εμείς σήμερα μια ελεύθερη Ελλάδα. Δεν είναι μυθικά πρόσωπα, δεν είναι κατασκευασμένοι υπερ-ήρωες, όπως αυτοί των περιοδικών και των ταινιών. Είναι πρότυπα αυθεντικά, αληθινά. Είναι μια αλήθεια που ποτέ δεν πρέπει να πέσει στη λήθη. Είναι ιστορία. Η ιστορία μας! Σίγουρα δεν είναι ένα βιβλίο βιογραφιών. Είναι

το αποτύπωμα ενός κοινού στόχου: της Ελευθερίας!

Το βιβλίο προλογίζει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερώνυμος, ο οποίος απευθυνόμενος προς τα παιδιά τους επισημαίνει: «... Πολλοί θα προσπαθήσουν να σου πουν το αντίθετο! Μην τους ακούσεις! Δεν σου λένε αλήθεια! Υπηρετούν άλλους, δόλιους σκοπούς γι' αυτό και διαστρέφουν την ιστορία! Είμαστε Χριστιανοί, γι' αυτό και συγχωρούμε! Δεν ξεχνούμε όμως, γιατί αυτό θα ισοδυναμούσε με προδοσία...».

Η επιμέλεια των κειμένων είναι της κ. Αγγελικής Μαστρομιχαλάκη και του κ. Παντελεήμονος Ζούρα, ενώ η εικονογράφηση του κ. Σπυρίδωνος Ζαχαρόπουλου.

Το νέο βιβλίο μπορούν να το προμηθευτούν οι ενδιαφερόμενοι από τα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως κι όταν επιτραπεί, λόγω των έκτακτων υγειονομικών μέτρων, από τα βιβλιοπωλεία της πόλεώς μας: «ΑΝΕΜΟΣ», «ΚΑΛΤΣΑΣ» και «ΚΛΟΥ».

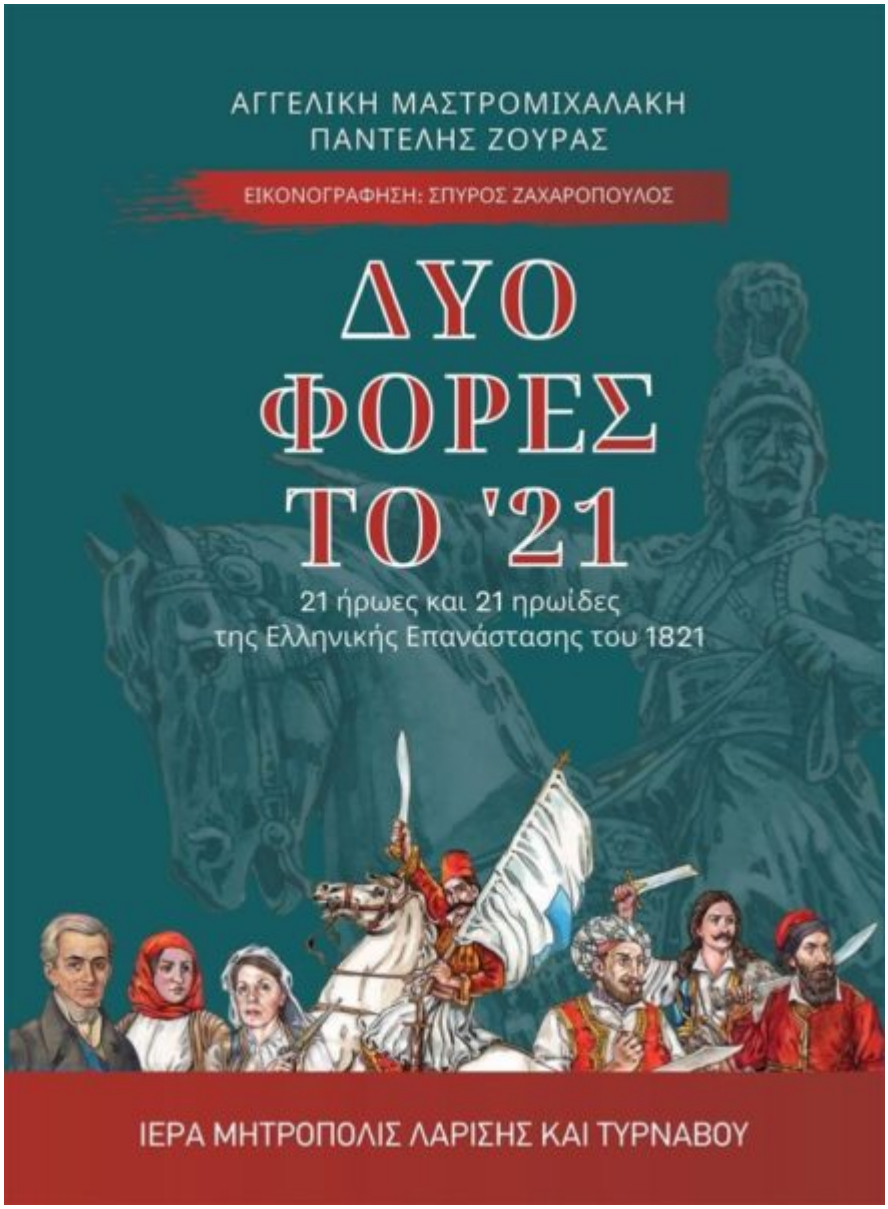
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΣΤΡΟΜΙΧΑΛΑΚΗ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΖΟΥΡΑΣ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ ΤΟ '21
21 ήρωες και 21 ηρωίδες
της Ελληνικής Επανάστασης του 1821
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ε΄

(Ο Άγιος Εθνομάρτυρας)

Δημητσάνα 1746-Κωνσταντινούπολη 1821

Όλοι ελπίσατε ανεβάζοντας ο κρεμασμός της Εκκλησίας, κλείσατε ημερομηνίες γιατί τον φτιάξε.

Διονύσιος Σολωμός, Ύμνος εις την Ελευθερίαν, 139

Αγνωστα τα μελλούμενα στους ανθρώπους. Κανείς δεν ξέρει ο χρόνος τι θα φέρει, σσα σκέδια κι αν κάνουμε. Οταν μάλιστα οι καροί είναι σκοτεινοί και μυρίζουν θάνατο, τότε το μέλλον είναι ακόμη πιο απρόσιτο. Σε τέτοιους σκοτεινούς καιρούς γεννήθηκε στη Δημητσάνα ο Γεώργιος, γιος του βοσκού Ιωάννη και της Ασημίνας Αγγελοπούλου. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο χωριό του μα δεν έμεινε εκεί, αφού ο θεός είχε άλλα σχέδια γι' αυτόν. Πήγε για περισσότερες σπουδές στην Αθήνα και μετά στη Σμύρνη. Εγκαταστάθηκε στην αρχική του κλίση και ευτρεπίθηκε διάκονος παίρνοντας το όνομα Γρηγόριος. Γρήγορα έγινε αρχιδιάκονος και στη συνέχεια αρέας και Μητροπολίτης Σμύρνης.

Οι ικανότητές του δεν έμειναν απαρατήρητες από την Εκκλησία, που το 1797 τον εξέλεξε Πατριάρχη στον Οικουμενικό Θρόνο. Από τη θέση αυτή ο Γρηγόριος ο Ε΄ ασχολήθηκε αρκετά με το κοινωνικό έργο. Πολλά ήταν τα σχολεία που ίδρυσε αλλά από τη δράση του ξεκίνησε η ίδρυση του Πατριαρχικού Τυπογραφείου. Γρήγορα όμως συκοφαντήθηκε κι εκθρονίστηκε. Βρέθηκε το λοιπόν στο Αγιο Ορος διδάσκοντας γράμματα τους μοναχούς. Και τα χρόνια περνούσαν. Ωσπου η Εκκλησία τον ξανακάλεσε πίσω στον Πατριαρχικό Θρόνο, όπου έγινε δεκτός με μεγάλο ενθουσιασμό από τον λαό.

Οι καροί όμως είπαμε, ήταν σκοτεινοί και τα πολιτικά παιχνίδια πολλά και άσχημα. Για δεύτερη φορά αναγκάσθηκε να αφήσει τον Πατριαρχικό Θρόνο για να εξορισθεί στο Αγιο Ορος. Εννέα χρόνια προσευχόταν εκεί ο Γρηγόριος. Και οι προσευχές του εισακούσθηκαν. Το 1818 έγινε για Τρίτη φορά Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ηταν τα χρόνια που ο ελληνικός λαός είχε ξεκινήσει τον ένοπλο αγώνα και μαζί με τη Φιλική Εταιρεία προετοίμαζαν την Επανάσταση. Ο Γρηγόριος εξαναγκάσθηκε από τους Τούρκους να υπογράψει αφορισμούς επαναστατών, θέλοντας με τον τρόπο αυτό να εμποδίσει τη σφαγή πολλών Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη.

Μετά τη Λειτουργία του Πάσχα στις 10 Απριλίου 1821, οι Τούρκοι συνέλαβαν τον Γρηγόριο, τον καθαίρεσαν και τον φυλάκισαν. Εκείνο το απόγευμα τον κρέμασαν μπροστά στην κεντρική Πύλη του Πατριαρχείου. Τρεις μέρες ο άκλος εξευτελιζε το κρεμασμένο του άψυχο σώμα και, όταν το «κατέβασαν» από την κρεμάλα, το πήραν τρεις Εβραίοι που, αφού το έσυραν για ώρα στους δρόμους και τις γειτονιές, το έριξαν στο τέλος στη θάλασσα. Ο θεός όμως βοήθησε να βρεθεί από έναν Κεφαλονίτη πλοίαρχο και να ταφεί στην Οδησσό. Τα οστά του μεταφέρθηκαν αργότερα στον μητροπολιτικό ναό της Αθήνας, όπου βρίσκονται μέχρι σήμερα. Το 1921 η Εκκλησία τον αναγνώρισε ως Αγιο και Εθνομάρτυρα.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΥΨΗΛΑΝΤΗ

(Η Πρωτοράδω των Φιλικών)

Ιάσιο 1768 - Οδησσός 1864

«Αν είσαι να ελευθερωθεί η Ελλάς από την απαισιόδοξη δυσπιστία του παιδιού μου, που μου έμοιαζε ως το στερνοπέδι και αυτό. Ας πάει με την αυτή μοίρα».

Γεννημένη αρκουτσοπούλα ήταν η Ελισάβετ. Η οικογένεια Βακαρέσκου από την οποία καταγόταν είχε ρίζα από τη Βόρεια Ηπειρο και ήταν μια από τις σπουδαιότερες της Μολδαβίας. Γι' αυτό και αρκουτσοπουλο της έδωσαν για άντρα τον Ηγεμόνα της Μολδοβλαχίας Κωνσταντίνο Υψηλάντη. Ο θεός ευλόγησε τον γάμο τους με επτά παιδιά. Τα τέσσερα πρώτα ο Αλέξανδρος, ο Δημήτριος, ο Νικόλαος και ο Γεώργιος Υψηλάντης ήταν πρωτεργάτες της Φιλικής Εταιρείας που άνοιξε τον δρόμο για την Επανάσταση. Η Ελισάβετ ήταν μια από τις λίγες γυναίκες που μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία κι έγινε μεγάλη ευεργέτιδα του Αγώνα των Ελλήνων.

Μέσα στο αρκοντικό της οργάνωνε τις συναντήσεις που προετοίμαζαν την εξέγερση και μέσα από τα σαλόνια της πέρασαν οι μεγάλες προσωπικότητες που ίδρυσαν τη Φιλική Εταιρεία.

Το μεγαλείο της ψυχής της το έδειξε πρώτα προσφέροντας τα παιδιά της στην Επανάσταση. Δεν λυπήθηκε όμως αύτε τα πλούτη της, που γενναιόδωρα κάρισε στην Ελλάδα. Οταν οι γιοι της ηρετοιμάζαν την έναρξη της επανάστασης στη Μολδαβία, ο Αλέξανδρος της ζήτησε και δωσαν ένα μεγάλο κτήμα που είχε και που της εξασφάλιζε χιλιάδες ρούβλια τον χρόνο. Η Ελισάβετ χωρίς δεύτερη σκέψη του είπε:

«Εγω προσφέρω εγώ, παιδί μου, και θα λυπηθώ τα ρούβλια».

Τόσο μεγάλη ήταν η βοήθειά της στον αγώνα που ο Αλέξανδρος ζήτησε από τους άλλους Φιλικούς να γράψουν στο τέλος της διακήρυξης για την έναρξη της Επανάστασης: «Φίλοι το κέρι της μητρός μου».

Κι αργότερα δεν έπαψε να στέλνει τον γιο της Δημήτριο στην Πελοπόννησο στη θέση του Αλέξανδρου που είχε φύγει από τη ζωή. Οταν η Ελληνική Κυβέρνηση της ανακοίνωσε τον θάνατο του Δημητρίου, εκείνη εσπευσε απάντηση σαν αρχαία Σπαρτιάτισσα υπογράφοντας ως Πατρώνισσα:

«Οταν η Πατρίδα κάλεσε τα αγαθά παιδιά της, τότε σι γιοι μου έτρεξαν να κάμουν το χρέος τους. Πρώτα έκαμε τον πρωτότοκό μου, τον Αλέξανδρο. Τώρα τον Δημήτριο, που πέθανε στεφανωμένος θυσιάσας την παλαιά τα λευτερώσετε. Αυτή η λευτεριά μαλακώνει την πίκρα και τον πόνο μου, που μόνη μια μάνα γνωρίζει, όταν πεθάνουν τα παιδιά της. Μακάρι οι νεκροί της ανοχτείς μου να σταματήσουν τα δάκρυά και να φέρουν τη χαρά σ' αυτή τη Χώρα για την οποία έδωσε όλα τα δώσουμε τη ζωή μας».

Η Ελισάβετ Υψηλάντη έφυγε από τη ζωή σε προχωρημένη ηλικία, γεμάτη από κρίματα αλλά πλούσια από τα μεγαλεία της Ελληνικής ψυχής, που αστείρευτο το πρόσφερε για την ελευθερία.

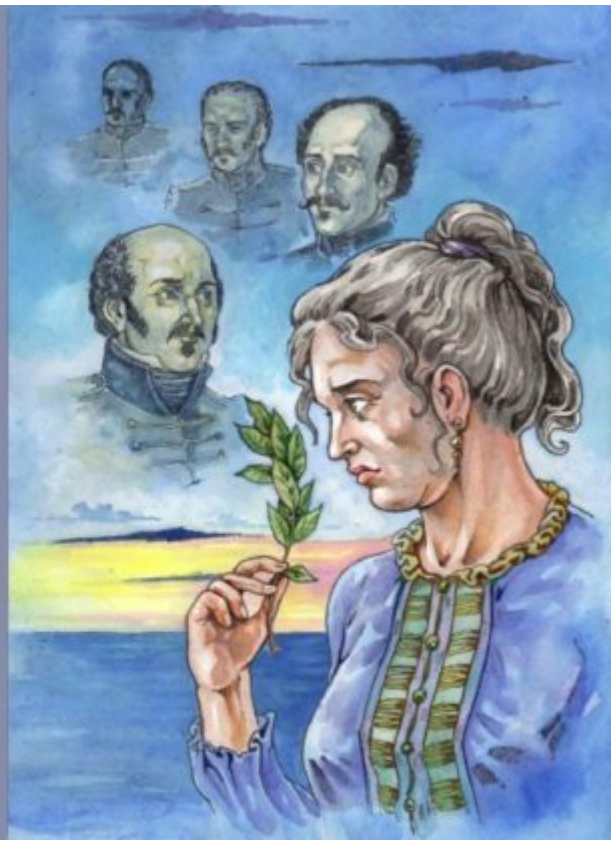

ΔΕΣΠΩ ΣΕΧΟΥ ΜΠΟΤΣΗ

(Η ηρωίδα Σουλιώτισσα)

Γέβενε πρωτιά στην Πύργο Δημοιλά του Χωριού Ρηνιάσα το 1803

«Το Σούλι κι αν πρασινίστηκε, κι αν τουρκεύτηκαν οι Κάφροι,
η Δέσπω αφέντες Λιάπηδες δεν έπαψε, δεν κάνει.
Δικιά στο κέρι φράτεβε, κόρες και κύρες κράζει:
«Σκλάβες Τούρκων μη βγούμε, παιδιά μ', μαζί μου ελάτε»
και τα φυσέκια σκάφτηκε, κι όλα φωτιά γενήκαν

Τι να πρωτοδιηγηθεί κανείς για τις Σουλιώτισσες! Η ιστορία είναι γεμάτη από πράξεις ηρωισμού τους αλλά και από τη γενναιότητα και αυταπάρνηση που αντιμετώπιζαν τους Τούρκους. Η Δέσπω Μπότσαρη είναι μια τέτοια ηρωίδα γυναίκα. Η Δέσπω γεννήθηκε στο Σούλι από την οικογένεια Σέχου κι έγινε γυναίκα του οπλαρχηγού Γεωργάκη Μπότσαρη. Το 1802 η οικογένεια του οπλαρχηγού ζούσε στο κυριό Ρηνιάσα, ένα μικρό κυριό ανάμεσα στην Πρέβεζα και την Άρτα και ασχολούταν με την καλλιέργεια της γης. Ήταν όμως υποτελείς όλοι του Αλή-πασά. Τότε ήταν που οι Σουλιώτες σήκωσαν κεφάλι στον Αλή-πασά κι εκείνος εξέδωσε φρμάνι για να τους κυνηγήσει. Ένα ασκέρι από πεντακόσιους Τουρκαλβανούς μπήκε στο κυριό Ρηνιάσα και λυσσαλέα άρχισε να επιτίθεται στον άμαχο πληθυσμό και τα γυναικόπαιδα. Ήταν 23 Δεκεμβρίου του 1803. Η Δέσπω, που είχε χάσει τον άντρα της στο Σούλι, πήρε τη φαμίλια της και κλείστηκε στον πύργο Δημοιλά, στην άκρη του κυριού, αποφασισμένη ν' αντισταθεί στον εχθρό. Μαζί με τις κόρες της, τις νύφες της και τα εγγόνια της η Δέσπω ακυρώθηκε στον παλιό πύργο «άνοντας πολεμίστρα ό,τι άνοιγμα έβρισκαν.

Μέσα στον πύργο η κατάσταση είναι δύσκολη. Δεν υπάρχει διέξοδος από πουθενά. Οι γυναίκες έχουν ασφαλίσει την πόρτα εισόδου αλλά το ασκέρι των Τουρκαλβανών αλοέντα και μεγαλώνει. Η Δέσπω με την οικογένειά της αντιστέκεται όσο μπορεί. Όποιου τελειώνουν τα βόλια τους. Μόνο μπαρούτι τους απέμεινε. Τότε η Δέσπω μαζεύει όλες τις γυναίκες ψηλά στον πύργο και κυρίες δεύτερη σκέψη λέει δυνατά τη σκέψη της.

«Σουλιώτισσες, ηρωίδες μου, οι Τούρκοι σε λίγο θα μας φτάσουν. Τι προτιμάτε, Τη σκλαβιά ή ένα τίμιο θάνατο;»

Όλες οι γυναίκες, μεγάλες και παιδιά, ζήτησαν να πεθάνουν δίνοντας ένα μήνυμα ελευθερίας στον εχθρό. Η Δέσπω τότε τις αγκάλιασε και τις φίλησε όλες για τελευταία φορά και καρέτσε το αγαπημένο της Σούλι, αραδιάζοντας γύρω τους όσο μπαρούτι είχε απομείνει. Όταν οι Τουρκαλβανοί άρχισαν να ανεβαίνουν τη σκάλα του πύργου, εκείνη πέταξε πάνω του ένα αναμμένο δαδί και όλα έγιναν φωτιά μέσα σε μια εκκωφαντική έκρηξη που οδήγησε στον θάνατο όχι μόνο τη Δέσπω και την οικογένειά της αλλά και τους εχθρούς που τις καταδίωκαν.

Αυτή ήταν η Δέσπω Μπότσαρη που έγινε τραγούδι στο στόμα των Ελλήνων ταξιδεύοντας στους αιώνες μέχρι σήμερα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

(Ο αοκλώτως έντιμος Κυβερνήτης)

Κέρκυρα 1776 - Ναύπλιο 1831

«Δεν πεθαίνω, δεν αποθνήσκω, πρόσωπο αυτό το αντάρτη του πόνου και των δακρύων.
Ο Θάνατος μου το εδίωξε, το πέρασε βέλος κακομοίρη,
αναφέρει η Η' απολογία;» Τρόπος

Από το οικογενειακό κτήμα στην Κέρκυρα, όπου γεννήθηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας το 1776, βρέθηκε αρκετά νέος να σταδιοδρομεί ως διπλωμάτης στην Ευρώπη του Ναπολέοντα. Η μόρφωση, η πατρική επιρροή, η εμπειρία του στην Επτάνησο Πολιτεία οδήγησαν σε μια ζωή γεμάτη προκλήσεις.

Έφυγε από υψηλούργός εξωτερικών της Ρωσίας, όταν δεν κατάφερε να πείσει τον τσάρο Αλέξανδρο για το δικαίωμα των Ελλήνων να απελευθερωθούν από τον Οθωμανικό ζυγό. Στην Ελβετία εδραίωσε για το εθνικιστικό του όραμα και στα συνέδρια κρήτισε και βόλιαι και υπεστήριξε τις εθνικές δράσεις. Η δημοκρατική εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας (1828) τον εξέλεξε Κυβερνήτη. Έφτασε στην Ελλάδα και προσπάθησε να οργανώσει το νεοσύστατο ελληνικό κράτος. Βρήκε ερείπια, τις πόρτες και τα αφρανά να πεσούν, το ένα τρίτο του ενεργού πληθυσμού να έχει εξοντωθεί. Έλληνες σε πολιοπάζαρε. Έχουν καταστρεφεί το μισό κεφάλαια της κώμης. Πέτυχε να συμφιλιώσει τους Έλληνες και να κάνει μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Έτσαξε τους σκοπούς των πολεμικών επιχειρήσεων στο καλό της Πατρίδας.

Το 1827 εξελέγη ο πρώτος πρωθυπουργός της Ελλάδος. Ήταν η υψηλότερη τιμή για έναν Έλληνα.

Το 1828 βρήκε κάος και μέσα σε τρεισήμισι χρόνια έβαλε τα θεμέλια για θεσμούς, οικονομία, στρατό. Βρήκε ένα κράτος ανύπαρκτο, τα σύνορα δεν είχαν προσδιοριστεί. Μόλις φτάνει στην Αίγινα αντιμετώπιζε μια αποκαρδιωτική εικόνα. Στο εσωτερικό είχε να αντιμετωπίσει την περιφέρεια, τη διάλυση του στρατού και την κακή οικονομική κατάσταση της χώρας. Στον χώρο της Εκπαίδευσης ανήκουν νέα σχολεία και εισήγαγε την αλληλοδιδακτική μέθοδο. Έτσαξε σκηνικά Ορφανοτροφείο στην Αίγινα. Εφτιαξε στρατό, οργάνωσε την εμπορική ναυτιλία έβρισκε τη Σχολή Ευελπίδων, για να ένει η πατρίδα μορφωμένους αξιωματικούς. Ίδρυσε την πρώτη Εθνική τράπεζα με κρήματα που κατάθεσε ο προσωπικός του χάλος ο ειδικός Ευνάρδος. Ίδρυσε Εθνικό Νομισματοκοπείο και κυκλοφόρησε τον φοίνικα ως εθνικό νόμισμα.

Θεμελίωσε τη Γεωργική Σχολή στην Τρικέρι για την εκπαίδευση των Ελλήνων αγροτών, για την ανάπτυξη της γεωργίας και την επιστημονική εκμετάλλευση της γης και ενθάρρυνε την καλλιέργεια της άνθισης ως τότε στην Ελλάδα πατάτας. Σταμάτησε την παραγωγή μεταξιού. Ίδρυσε το πρώτο δικαστήριο, έφτιαξε το πρώτο Εθνικό Τυπογραφείο. Έβρισκε την πρώτη Εκκλησιαστική Σχολή στον Πόρο για να μορφώνεται ο κλήρος και στην Αίγινα βρισκε Κεντρική Σχολείο για τους δασκάλους.

Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831 δολοφονήθηκε εδώ από την εκκλησία του αγίου Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο από αδελφικό-ελληνικά κέρι του Κωνσταντίνο και Πέτρο Μαυρομιχάλη. Ο πρώτος απολάβαζε στη Γαλλία με υποστηρίξη που του πρόσφερε ο Κιβερνήτης.

Ανάμεσα του Ιωάννη Καποδίστρια βρίσκονται στην Ελλάδα, στην Ελβετία και στη Ρωσία προς τιμήν της προσφοράς του.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

(Ο ανίκητος Ναύαρχος)

Φιλία Ελλάς ή Ύδρα 1769 - Αθήνα 1835

«Εις το πέλαγος του Τρόπου και Συστήνει Σύμμαχος πλοίο»

«Θάνατος στο Μιαούλη μα δε μας αρέσει – από τον κόσμο φύγαν συναγωνίζονται
Ξεσκονίζομαι οι εδώ που παράβγαν Μιαούλη.»

Ο Ανδρέας Μιαούλης γεννήθηκε το 1769. Ήταν γιος του δημογέροντα Βώκου. Το όνομα Μιαούλης το πήρε κατά πάσα πιθανότητα από ένα τουρκικό μέρος που σχημάτιζε και λιμάνι «Μιαούλι». Από μικρός έδειξε την αγάπη του για τα καράβια και τη θάλασσα κι αυτό και όταν μόλις 16 ετών, όταν έγινε καπετάνιος σε εμπορικό πλοίο. Οι κινδυνοτές του στη θάλασσα τον διέθεταν να αφεί περισσότερο εφοδιάζοντας τα γαλλικά παράλια την εποχή του αγγλικού ναυτικού αποκλεισμού και πολεμώντας τους πειρατές που ήταν ο φόβος των θαλασσών. Με τα κέρδη που κέρδισε ναυτήγησε πολλά πλοία που τα διέθεσε για τους σκοπούς της Επανάστασης κι έγινε Ναύαρχος του Υδραϊκού στόλου.

Οι επιτυχίες του στον αγώνα για την ελευθερία της Ελλάδας είναι πολλές με πρώτη την καταστροφή του στόλου του Καρά-αλή. Στη ναυμαχία της Πάτρας συνέτριψε τον τουρκικό στόλο κι έπαιξε σημαντικό ρόλο στις ναυμαχίες της Κύου, των Σπετσών και των Ψαρών. Το 1822 στη Ναυμαχία του Γέροντα έσωσε τη Σάμο συντρίβοντας τον Τουρκοαιγυπτιακό στόλο ως επικεφαλής εβδομήντα πλοίων και εξ αιτίας ανδρών. Κατάφερε επίσης το 1825 να εφοδιάσει τη φρουρά του Μεσολογγίου με τρόφιμα και πολεμοφόδια την εποχή που ήταν αποκλεισμένη από τους Τούρκους.

Ο Καποδίστριας, αναγνωρίζοντας τις ικανότητες του και τις επιτυχίες του, όταν δημιουργήθηκε το Νέο Ελληνικό κράτος, τον όρισε αρχηγό του Ελληνικού στόλου. Στη συνέχεια όμως οι δυο άνδρες διαφώνησαν, και του αδήνησε τον Μιαούλη στην αντιπολίτευση αλλά και στη συγκρουση με τον Κυβερνήτη. Πάνω σ' αυτή τη διαμάχη μάλιστα πυροβόλησε τη φρεγάτα «Ελλάς» και την κορβέτα «Ύδρα» που βρίσκονταν στο λιμάνι του Πόρου. Η πράξη του αυτή δικαιολογήθηκε και έμεινε ως ένα μελανό σημάδι στη ζωή του. Η συνέχεια του όμως προσαρμόζει στον αγώνα που ήταν μεγάλη που του δόθηκε αμνηστία μετά τον θάνατο του Καποδίστρια.

Ο Θεοκλής Όθων τον όρισε αρχηγό του Διευθυντηρίου του στόλου και τιμήθηκε με παράσημα. Έφυγε από τη ζωή το 1835 στον Πειραιά κυτταμένος από φιλοδοξίες και απορίες στην ακτή, που φέρει σήμερα το όνομά του.

ΜΑΝΤΩ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ

(Η Ηρωίδα της Μυκόνου)

Τεργέστη 1796 ή 1797 – Πάρος 1840

«Δόξα με κοσβή η ζήλεια σε σένα να ολυμπηθείς ο πατρίδα μου.
Όταν θα σου χρειαστούσιν όπου ελευθερία να δοθείς και τον αγώνα της ελευθερίας, θα φθάσ στο ηρωϊσμό των Ελλήνων μα τις καλύτερες
με την απόφασή μου να πεθάνω, με αρέσουν μη την ελευθερία.»
(Λόγια της Μάντως Μαυρογένους στον Γιάννη Ράικο)

Ο Νικόλαος Μαυρογένης με τη γυναίκα του Ζακυνθή Ζουσαν απόν Τεργέστη της Ιταλίας. Εκεί απέκτησαν μια όμορφη και δυνατική κόρη. Τη βάπτισαν Αδαμαντία Μαγδαληνή, μα όλοι Μαντώ τη φωνάζαν. Οι γονείς της τη μεγάλωσαν με το όνειρο μιας Ελλάδας Ελεύθερης και ανεξάρτητης. Ο πατέρας της έγινε μέλος της Φιλικής Εταιρείας κι εκείνη, αφού σπούδασε στην Τεργέστη αρχαία ελληνική φιλοσοφία και ιστορία, έγινε τον δικό της αγώνα δι-σπιώνοντας Ευρωπαίους και Έλληνες αρχικά από τη Μύκονο. Εκεί πέθανε επικεφαλής των επαναστατημένων Ελλήνων.

Με δικά της έξοδα επάνδρωσε και εξόπλισε δυο πλοία με τα οποία καταδίωξε τους πειρατές που έκαναν επιδρομές στα νησιά των Κυκλάδων. Με αφετηρία τη Μύκονο, η Μαντώ βοήθησε ενεργά στην απώθηση των Τούρκων. Με δική της πρωτοβουλία προσπάθησε να ξεσηκώσει με επιστολή της τις γυναίκες του Παρισού αλλά και όλης της Ευρώπης, ώστε να στηρίξουν τον αγώνα των Ελλήνων. Για τις ανάγκες του Αγώνα δεν δίστασε να ξοδέψει την περιουσία της, ακόμη και να πουλήσει τα κοσμήματά της, ώστε να βοηθήσει σε μεγάλες και κρίσιμες μάχες. Το 1823 μετακόμισε στο Ναύπλιο για να μπορεί να βρίσκεται από κοντά στις επαναστάσεις. Από εκεί, μέσα στη δίνη του πολέμου, γνωρίστηκε και ερωτεύτηκε τον Δημήτριο Υψηλάντη, τον οποίο κι αρραβωνιάστηκε. Ήταν κάποιοι όμως φιλόδοξοι πολιτικοί που δεν είδαν με καλό μάτι τον αρραβώνα τους και βάλθηκαν να τον διαλύσουν. Δυστυχώς η ζωή δεν τα φέρνει πάντα όπως τα θέλουμε. Ο Δημήτριος έκανε τη ζωή του στην αποστασία και η Μαντώ στο Ναύπλιο αρνήζει να ζει εξαθλιωμένη, αφού δεν είχε πια περιουσία. Καμιά βοήθεια από το κράτος, καμιά συντάξη, καμιά επιστροφή από τα τόσα αγήματα που έδωσε για τον Αγώνα.

Μετά το τέλος του πολέμου ο Καποδίστριας της παραχωρεί ένα σπίτι στο Ναύπλιο και της απένειμε τιμητικά τον βαθμό της Αντισμηνάρχου. Το 1840 επισκέπτεται συγγενείς της στην Πάρο, όπου και πέθανε πλήρωση από τυφοειδή πυρετό. Η Μανιώ Μαυρογένους, πιαν μια από τις γενναίες εκείνες γυναίκες της Ελληνικής Επανάστασης που έδωσαν όλη τους την ψυχή και το δικό για να βγουν σε μια ελεύθερη πατρίδα!